

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.590/2017/7.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

A I-II. rendű felperesek képviselője: Dr. Birk Csaba ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Budai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Győri Ítéltábla Pf.III.20.166/2017/3. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.902/2015/14. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria az I-II. rendű felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezés iránti kérelmét elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 25.400 (huszonötezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 280.000 (kettőszáz-nyolcvanezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2006. szeptember 20-án a felperesek mint adósok és az alperes mint hitelező deviza alapú kölcsönszerződést kötött az adósok különböző jogcímenek és különböző hitelezők felé fennálló összesen 2.800.000

Ft összegű tartozásának kiváltása céljából. A kölcsön összegét 17.779 CHF-ben határozták meg azzal, hogy abból a hitelező legfeljebb 2.800.000 Ft összeget folyósít a folyósítás napján érvényes deviza vételi árfolyamon.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek módosított kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság az ítéletében kifejtett okokból akként értelmezte, hogy a felperesek joghatályosan annak megállapítását kérték, miszerint a perbeli szerződés a peres felek között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 205. § (1)-(2) bekezdései alapján nem jött létre. Arra hivatkoztak, hogy szerződéskötési akaratauk kölcsönszerződés létrejöttére irányult, azonban az alperes megtévesztő magatartása folytán a felek között befektetéssel vegyes kölcsönszerződés jött létre.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a szerződő felek akarata kölcsönszerződés létrehozására irányult, amely teljesült is: az alperes a kölcsönt folyósította, a felperesek a kölcsön összegét a célnak megfelelően felhasználták.
- [5] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felpereseknek csak a szerződés létre nem jötte megállapítására irányuló keresete bírálható el érdemben. Az elsőfokú bíróság ugyanis felhívta a felpereseket, hogy a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. tv.) 37. § (1) bekezdése alapján egészítsék ki az érvénytelenség megállapítása iránti keresetüket, amely felhívásnak a felperesek - eltérő jogi álláspontjukra hivatkozással - nem tettek eleget. Ezt a magatartásukat pedig a DH2. tv. 37. § (2) bekezdése alapján akként kellett értékelni, hogy nem tartják fenn az érvénytelenségi keresetet.
- [6] A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy a peres felek között az rPtk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés jött létre, a felek a kölcsön rendelkezésre bocsátásának valamennyi feltételében megállapodtak. A 6/2013. PJE határozat 3. pontja alapján a perbeli deviza alapú kölcsönszerződés nem minősül befektetési szerződésnek, mindezek alapján a perbeli kölcsönszerződés létrejötte nem kérdőjelezhető meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a szerződés létre nem jöttét megállapító határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 1. §-ába, 2. § (1), (2) bekezdéseibe, 3. § (1)-(3) bekezdéseibe, 4. §-ába, 5. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.
- [8] Részletesen kifejtett jogi érvelésük szerint az eljárt bíróságok a bizonyítási terhet nem megfelelően osztották ki, és a keresetet bizonyítási eljárás lefolytatás nélkül utasították el. Álláspontjuk szerint a bíróságoknak el kellett volna fogadniuk a felperesek által felajánlott bizonyítást és nem kizárólag a 6/2013. PJE határozat alapján minősíteniük a perbeli szerződést. Ez utóbbi jogi megítélése során figyelemmel kellett volna lenniük arra is, hogy a banki kölcsönszerződések nemcsak magánjogi, hanem közjogi jogforrások is szabályozzák, amelyek vizsgálata szintén szükséges lett volna az eljárás során.
- [9] A felperesek szerint a bíróságok eljárása, jogértelmezése az uniós jogba - konkrétan a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv és az Alapjogi Charta rendelkezéseibe - is ütközik, és ellentétes az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-604/11.sz. Genil-ügyben és a C-312/14.sz. Lantos-ügyben hozott ítéletekben kifejtett, a tagállami bíróságokra kötelező iránymutatásokkal is. A felperesek kérték, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmében megjelölt okokból előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen.
- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozták, ezért a Kúria először azt vizsgálta, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 267. cikk (3) bekezdése alapján előterjesztési kötelezettsége fennáll-e. Az EUMSZ 267. cikk (2) bekezdése szerint ezen eljárás kezdeményezésére akkor kerülhet sor, ha az EU Bíróság részéről a konkrét jogvita eldöntése szempontjából lényeges uniós jogszabály értelmezése szükséges. Nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a felmerülő jogkérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns, a hivatkozott uniós rendelkezést az EU Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése annyira nyilvánvaló, hogy azzal kapcsolatban ésszerű kétség nem merül fel (283/81. sz. CILFIT-ügy, 21. pont). A Kúria ezen feltételek figyelembevételével vizsgálta az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének szükségességét, illetve

kötelezettségét, és úgy ítélte meg, hogy a felperesek által felvetett jogkérdések tekintetében – az adott kereseti kérelem mellett, az eljárás jelen szakaszában ismertté vált tények alapján – az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének feltételei nem állnak fenn, figyelemmel a később kifejtett indokokra is. A felperesek erre irányuló kérelmét mindezek alapján az rPp. 155/A. § (2) bekezdése szerint elutasította.

- [12] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [13] A Kúria utal arra: az rPp. 272. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet a jogerős határozat közlésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Ebből a törvényi határidőből következik, hogy az ezt követően becsatolt beadványban előadott új jogi érveket, melyek egyébként nem a megelőző eljárás tárgyát nem képezték, a Kúria már nem veheti figyelembe. Ezért a felperesek 4. sorszámú beadványában kifejtetteket – amely szerint érvénytelenségre bárki határidő nélkül hivatkozhat – sem vizsgálhatta.
- [14] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. pontja szerint az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A felperesek megsértett jogszabályhelyként kizárólag a rPp. rendelkezéseit jelölték meg (azokkal összefüggésben egyes uniós jogszabályi rendelkezéseket), ezért a Kúria csak azt vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet ezeknek az eljárásjogi rendelkezéseknek megfelel-e. Ebből következik, hogy konkrét jogszabályhely megjelölése hiányában abban a kérdésben nem foglalhatott állást, hogy az eljárás bíróságok helyesen jutottak-e arra a végkövetkeztetésre, hogy a DH2. tv. 37. §-a alapján a keresetmódosítást érdemben nem bírálhatták el.
- [15] A felperesek arra hivatkoztak, hogy az eljárás bíróságok a bizonyítási kötelezettséget nem megfelelően állapították meg, valamint nem tették lehetővé felperesek által indítványozott bizonyítást. A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy a perbeli kölcsönszerződés létrejöttének megállapításához elsősorban a szerződésből, illetve annak teljesítéséből kellett kiindulni. Azáltal, hogy a szerződés alapján az alperes a vállalt kötelezettséget, meghatározott kölcsönösszeg folyósítását a felpereseknek teljesítette, akik ezt fel is használták, a felek között szerződéses jogviszony jött létre. Ebben a szerződésben a felek a hitelezőnek és az adósoknak a kölcsönszerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozták meg, és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni, ezáltal a 6/2013. PJE határozat 1. pontjában megfogalmazott deviza alapú kölcsönszerződés jött létre.

- [16] A Kúria megítélése szerint az EUB Lantos-ügyben hozott ítélete nincs ellentmondásban a 6/2013. PJE határozattal, mivel a hivatkozott ügyben az EUB éppen egy magyar bíróság által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban állapította meg, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés nem tartozik a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK irányelv hatálya alá, mivel az nem befektetési szolgáltatás vagy tevékenység. A felperesek által hivatkozott Genil-ügyben hozott ítélet sem tartalmaz olyan végkövetkeztetést, amely alapján a 6/2013. PJE határozatot nem lehetne alkalmazni: a hivatkozott ügyben a peres felek között kifejezetten pénzügyi kockázatok kezelésére irányuló „swap” szerződések jöttek létre, amelyek vonatkozásában az EUB a tájékoztatási kötelezettség esetleges elmaradásának következményét a tagállamok belső jogrendje szerinti elbírálásra utalta.
- [17] A Kúria nem találta megállapíthatónak az rPp. 2. § (1)-(2) bekezdéseiben szabályozott, a felpereseknek a per tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának sérelmét. Ekörben felülvizsgálati kérelmükben arra hivatkoztak, hogy az eljáró bíróságok nem bírálták el érdemben a keresetüket és nem vizsgálták meg jogi érveiket. A peranyagból az állapítható meg: az eljáró bíróságok megfelelően megindokolták jogi álláspontjukat, így azt is, hogy miért nem vizsgálhatták érdemben a felperesek keresetmódosítását. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben olyan okra, körülményre nem hivatkoztak, amely alapján megállapítható lett volna a tisztességes eljáráshoz fűződő jogaik sérülése. Az hogy a felperesek jogi álláspontjával az eljáró bíróságok nem értettek egyet, a fenti követelmény megsértéseként nem értékelhető.
- [18] A Kúria mindezek alapján nem találta megállapíthatónak a felperesek által hivatkozott jogszabálysértéseket, ezért a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [19] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, a jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [20] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. június 5.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

